

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI Ár:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ES LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

Tisztujtás a vármegyén.

A mai választások.

Kint a pusztán havat seper a szélvész. Hajdúvármegyében is fergeteges idő virradt fel: a tisztujtás napja. Nem nyílnak a szeretet rózsái, sem a jóbékeség piros tulipánja, hogy a választók kalapjához bokrétát köthetne a vicispán. Fergeteges az idő. Kint a pusztán havat kavar a szélvész, a két pártra szakadt vármegyéből pedig a szenvedélyek üszkét, a gyűlölködés füstjét csapkodja felénk.

Minket, sem a szenvedélvek tüze nem hevit, sem a gyűlölködés füstje nem vakít, mi a pártatlan, az érdektelen újságírás magasabb szempontjából ítélnünk az áldatlan pártoskodásnak, személyi harcnak felzudult, az egész vármegye békéjét hosszú időre veszélyeztető fergetege felől.

Ezt a tisztujtást két főbb szempontból kell megítélni. Az egyik

szempont a méltányosság, igazság és emberiesség szempontja a régi tisztviselőkkel szemben. Czeglédy Mihály, Orosz Endre, Sepsy Dezső, dr. Cseke Miklóst és társaikat értjük, akiket becsülettel viselt tisztjeikből akar kibuktatni a pártoskodás szelleme. Pedig Czeglédy Mihályék évek során át példásan viselték tisztjüket. Pedig Czeglédyék hivataloskodásuk hosszú idője alatt soha senki nem illette komoly kifogással és megrovással. Pedig Czeglédyék legjobb tudásukat, buzgalmukat, hűségüket, éltük legszébb éveit áldozták fel a vármegye szolgálatában. És most, ime a becsületesen kiérdemelt hála és elismerés helyett mit kell szenvedniük? Pártot szerveznek ellenük. Hivataluktól akarják megfosztani őket, még a legádázabb, legindokolatlanabb és legméltatlanabb személyi hajsztától sem riadnak vissza, mint azt például a Czeglédy Mihály támadtatásának és üldöztetésének esete is égrekiáltólag bizonyítja. Nem fessegetjük ennek a hajsztának

titkos rugóit, az elfogulatlan nagy közönség igazságérzetére bizzuk a megítélését, hogy Czeglédy Mihály és hűséges tisztársai érdemesek-e ilyen elbánásra?

Most pedig térjünk át a másik főbb szempontra. Latolgassuk Hajdú vármegye közönségének érdekeit is. Nézzük, mit kíván a vármegyei közönség érdeke? Első sorban is azt, hogy megbízható, buzgó, képzett tisztviselők lássák el a vármegyei közzolgálatot! Czeglédy Mihály és „kimustrált” régi tisztviselő társai ily tisztviselők voltak-e? Erre a kérdésre csak igennel felelhetünk; mert ugy a közönség, előljáróik, mint a köztudat ilyeneknek ösmeri őket. Mi, azért nem fessegetjük azt sem, hogy a régi tisztviselők esetleges kibuktatását mennyiben sınıli meg a hivatalos közzolgálat? Birálja el ezt is maga a vármegye közönsége! A mely bizonyára elég józanul ítélfelől is, hogy a teljesen kimerült tisztviselői nyugdíj-alap kibírja-e a pártoskodás által célba vett sze-

LEGJOBB SZABÁSÚ FÉRFI INGEK FEKETÉNÉL.

A kétszínű wekker.

Hambalekné nem wekker, hanem házi-asszony és a wekker nem Hambalekné, hanem ébresztő óra. Ezzel jó eleve is tisztába kell jónni, bárha az embernek piszkos is a gallérja. Hambalekné most nyaral és a Balatonban fürdik. Az óra ellenben nem fürdik, bár reá férne. Ez a különbség a kettő között és a ki ezeket nem tudja, az ne vegye ki a Hambalekné hónapos szobáját.

En kivettem. A szoba butorzata egy új, de összeroskadt ágyból, törött tükörfől és egy foghíjas szörkefőből állott. Ez utóbbi úgy értendő, hogy Hambalekné volt foghíjas és a kefének nem volt szőre.

En tehát kivettem a szobát július elsején. Találtam benne egy jó wekkert és tizenötödikén fölmondottam. Itt a pontos idő fontos dolog, mert azóta az óra elromlott.

Augusztus elsején összecsomagoltam terjedelmes és nagymennyiségű ingóságaimat egy zsebkendőbe. A zsebkendő kicsiny volt, de holmiaim éppen beleférték. Már éppen el akartam távozni, mikor Hambalekné belépett szobámba és reám nézett. Ismertem Hambalekné tekintetét és megrettentem.

— Ez az óra rossz, mondotta komoran és az órára mutatott.

Ártatlan képet vágtam.

— Ha rossz, szólottam, akkor meg kell verni. A gyermeket is megverik, ha rosszszak. . .

Hambalekné megsemmisítő tekintetet vetett reám. Erős ember vagyok és nem semmisültem meg.

— Ön elrontotta az órát.

Szerényen mosolyogtam.

— Köszönöm Hambalekné. Eddig avval vádoltak, hogy a leányokat szoktam elrontani. Most már haladok, mert órát is tudok rontani.

— Ön meg fogja fizetni az órát, bömbölte Hambalekné.

Megdöböntem. Az elrontott leányokat nem kellett megfizetnem.

— Ne mondja, Hambalekné.

— Fizet, avagy nem fizet?

— Avagy, mondottam jelképileg, mi azt jelképezte, hogy nem fizetek.

De ugy a jel, mint a kép rossz volt és végeredményben megfizettem az órát.

Kiköltöztem és eimentem a kávéházba, hol újságíró társaim komoly arccal fogadtak.

A segédszerkesztő komoran megszólalt.

— Tudod-e, hogy mi a kapuciner, ha pikkoló?

— Pikkoló kapuciner, feleltem.

— Szamar, sülyedj el, dörgé a társaság. Ajtóciner.

Nem sülyedtem el és a segédszerkesztő újra megszólalt.

— Ha a pikkoló kapuciner — ajtóciner, micsoda akkor a feketekává, ha kicsi?

Ezen a rejtélyen annyira törtem a fejemet, hogy majdnem összetörtem. Végre is ők oldották meg.

— A feketekává, ha kicsi, akkor pikkoló.

Bosszúból elmondottam erre nekik a megfizetett óra történetét, mert tudtam, hogy ők is laktak Hambaleknénél.

A fiuk fölugrottak:

— Ezt az órát mi is meg fizettük. Ez rejtély!

— Menjünk Hambaleknéhez!

És Hambalekné vallott.

— Két óra van, uraim. Az egyik jó és a másik rossz. Elsején a jó van a szobában és mikor fölmondanak, akkor beteszem a rosszat.

— Ugy! Kiáltá a segédszerkesztő és büntetésképpen elmondotta Hambaleknének a kapuciner — ajtóciner, fekete-pikkoló viccet. Hambalekné elájult.

Lapunk zártakor vesszük a hirt, hogy Hambalekné fölocsudott.

Dossán.

Valódi Japán disztárgyak, faliképek, aszkarok, virágvázák, tintatartók, nippek, stb. remek kivitelben olcsó árban kaphatók

Acél Henrik

modern antiquáriuma és zenemű kereskedésében, Piac-u. ref. kistemplommal szembe * Telefonszám 575. *

mélyi változásokat? Mert, hogy merő személyeskedésből a hivatalos dolgokban járatlanok kerüljenek kiválóknak, kifogástalanoknak elismert régi tisztviselők helyére, még az adók, pótdók emelése árán is, ez — szerintünk — éppenséggel nem lehet a vármegyei közönség érdeke? Hisz adóval már úgy is eléggé túl van terhelve ez a közönség. . . .

Azért az a megyebizottsági tag, aki vármegyét igazán szereti és a mai tisztújításon szavazatát leadja, köteles mérlegelni mind a régi tisztviselők helyzetére, mind a vármegyei közönség közérdekére nehezedő szempontokat! És ha józan belátás, az igazság irányítja a tisztújító bizottságot, ekkor odajába takarodik vissza a vármegye békéjét fenyegető pártoskodás, gyűlölködés fergetege. A szeretet rózsái, a jóbékeség piros tulipántjai kivirulnak még a hó alól is és egy szívvel-lélekkel zendül fel a régebbi kori vicispán-választó nóta.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A főrendiház ülése.

Az obstrukció egyformaságát ma a Ház magánügyei zavarják meg. A kérvényi bizottság előterjeszti jelentését a parlamenti tudósítók kérvénye dolgában s dönteni fognak Supilo és Popovics horvát képviselők ügyében.

Justh Gyula elnökölt s tíz órakor nyitotta meg az ülést. Felolvasták a főrendiház átiratát, mely közli, hogy ott is elfogadták a kiegyezési javaslatokat.

Hermán Ferenc: A kérvényi bizottság nevében arról tesz jelentést, hogy tárgyalják a parlamenti lap tudósítók kérvényét. Kéri a jelentés napirendre tűzését.

A kérvényt a Ház később tűzi napirendre.

Hédervári Lehel: Beterjeszti a mentelmi bizottság jelentését. Popovics Dusán és Supilo Ferenc mentelmi ügyében konstatálták, hogy Popovics Pop-Csicsó István beszéde alatt renitens volt. (Ellentmondások a horvát padokon.)

Felkiáltások: Ne óbégassatok!

Hédervári Lehel: Supilo szintén úgy viselkedett, hogy az elnök miatta percekig nem juthatott szóhoz. A bizottság azt javasolja, hogy Supilot a Ház megkövetésére ítéljék. Popovicsot pedig 15 napra zárják ki. (Helyeslés. Nagy zaj a horvátoknál.)

Banjanin János (magyarul közbeszóli): Wekerle-bizottság az, nem mentelmi bizottság!

Az elnök: Rendreutasítja Banjanint. (Nagy zaj.)

Mazuranics Bogoszláv: Horvátul elmondja külön véleményét. (Zaj. Felkiáltások a horvátoknál: Tako je!)

Az elnök: Figyelmezteti Supilot, hogy a házszabályok értelmében az érdekelt képviselő nem vehet részt ügyének tárgyalásában. Így, ha már a teremben marad, közbekiáltania legalább nem illik. (Zaj.)

Mazuranics Bogoszláv: Horvátul azt mondja, hogy a mentelmi bizottságot politikai tendenciák vezették. (Zaj.)

Az elnök: Ezért rendreutasítja. (Helyeslés.)

Szokoly Tamás: Már régen kellett volna! (Zaj.)

Az elnök: Ha majd Szokoly Tamás

lesz az elnök, megállapíthatja, mikor kell valakit rendreutasítani. De amíg én elnökölök, nem fogadok el utasítást. Szokolyt rendreutasítja. (Helyeslés.)

Mazuranics: Gyanúsításokkal illeti Návay alelnököt és a mentelmi bizottságot.

Az elnök: Ujból rendreutasítja.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadta.

Supilo Ferenc: Horvátul beszél.

Az elnök: Supilo kötelességét teljesítve, ünnepélyesen megkövette a Házat.

Supilo Ferenc: Magyarul kér szót a házszabályokhoz. Magdics tegnap engedelmét kapott Justh elnöktől arra, hogy horvátul beszélhessen a házszabályokhoz. Návay viszont kijelentette, hogy a házszabályokhoz horvátul szólni: renitenskedés. (Felkiáltások: Eljén Návay!) Ebből azt látja, hogy a Ház aszerint jár el, milyen elnökül az elnöki székben. De kívánja szögezni, hogy igenis, jogunk van nyelvünk használatához. (Nagy zaj.)

Wekerle Sándor: A házszabályokhoz való hozzászólás szabad addig, míg a tanácskozást rendes medrében akarják tartani. De ha a házszabályokhoz azért szólnak, hogy megzavarják a tanácskozást, minden eszközzel ez ellen fogunk állni. A képviselő urak külön új elvi sérelezzemel állnak elő. Nem a nyelv használati jogáról van itt szó. Önök eszközei olyan áramlatnak, mely a magyar állam egységét akarja sérteni. Miért hozza fel a képviselő urezt az elvi kérdést? Ezáltal is meg akarja bontani sorainkat. Itt nem lehet nagy elvi vitákat rendezni a felett, hogy a házszabályokat miképp interpretáljuk. Az elnöklő elnökök a Házal együtt esetről-esetre döntenek a házszabályok kezelése módját. Kéri, térjenek a tárgy felett napirendre.

Supilo Ferenc: Szólásra jelentkezik. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: A házszabályokhoz csak egyszer lehet beszélni! Csak magyarul! Halljuk az elnököt!

Az elnök: A képviselő ur annyiszor beszélhet a házszabályokhoz, ahányszor mondanivalója van! (Zaj.)

Gróf Batthyány Tivadar: Ne üljetek fel nekik! Itt meg akarják repetálni a bécsi heccet!

Supilo Ferenc: A házszabályokhoz beszél horvátul.

Szell Kálmán: Személyes megtámadtatás eimén kér szót. 1868 óta tagja a Háznak s nem emlékszik arra, hogy e eimén kellett volna valaha szólnia. Nemesak súlyosan támadtatott meg egyéni magánbecsülése és közbecsülése, hanem miatta megtámadtatott az 6 elnöklése alatt álló bizottság hitelessége is. Polónyi Géza beszédére hivatkozik, aki meggyanusította a kvótabizottság jelentését és meggyanusította annak hitelességét. Kifogása az, hogy a bizottságnak előbb az előadó javaslatát kellett volna tárgyalnia. Ahány állítás, annyi a hazugság Polónyi beszédében. Előadja, hogy a kvótabizottság tárgyalása egészen szabályszerűen folyt le. Hol van az megírva, hogy az elnöknek a bizottsági tárgyaláson nem szabad indítványt tennie? Szabad és ő megtette indítványát. A jelen voltak felsorolása nem tartozik a jegyzőkönyv tartalmához. Polónyival nem bocsátkozik vitába, mert nem jóhiszemű. Ő vádló és bíró akar egyszerre lenni. Kötelessége volt ezeket elmondani. (Helyeslés.)

Brlics Szvetozár: Horvátul beszél a javaslat ellen.

Brlics után Supilo beszélt szintén horvátul. Beszéde alatt a teremben egyetlen magyar képviselő se maradt. Erre Lorkovics, Pribicekics és Banjanin képviselők átültek az üres többségi padokba s onnan kiabáltak magyarul Supilora:

— Elég volt már! Magyarul!

Ehhez a tréfájukhoz azután maguk nevettek.

Supilo fél egy órakor befejezte beszédét.

Az elnök: Tíz perc szünetet ad.

Több horvát beszéd után **Polónyi Géza** kijelentette, hogy esze ágában sem volt Szell Kálmánt megsérteni. Vázsonyi Vilmos (demokrata) a függetlenségi pártot gúnyolja, amely 10 évre ítélt a kvótát az átmeneti idő tartamára, holott az önálló vámtérület nem vívmány, mert az jogunk. Apponyi Albert gróf nyomban azt feleli Vázsonyinak, hogy hiába akarta gúny tárgyává tenni a 48-as pártot, az rendületlenül megáll programja mellett, amelyet meg is fog valósítani. Wekerle Sándor miniszterelnök éles hangon kelt ki Polónyi gyanúsítása ellen. Azt mondta, a mai politikában kétféle emberek vannak, először azok, a kik a maguk becsületéből élnek és olyanok, a kik a mások becsületéből. Apponyi Albert a mások reputációját bántani nem engedi. Mezőfi Vilmos (szocialista) visszautasítja a vádat, mintha ő a mások becsületéből élne. Vázsonyi Vilmos rövid felszólalása után az ülés 3 óra után véget ért.

VIDÉK.

Szerelmi dráma. Mezőtelegden tegnap Mikó Sándor odaváló illetőségű fiatalember öngyilkos szándékkal maga ellen fordította a fegyvert, a fölötti bánatában, hogy szerelme nem nyert meghallgatást. Mulatóhelytulajdonos volt, hevesen udvarolgatott egyik mezőtelegdi leánynak, Papp Máriának. A leány nem hallgatta meg és e miatt tegnap egy elkeseredett pillanatban szíven lötte magát. A golyó célt tévesztett és tüdejét furta át. A súlyosan sebesült fiatalembert bevitték a mezőtelegdi kórházba, a hol most élet-halál közt lebeg.

Rejtelmes gyilkosság. Szentbenedeken — mint Kaposvárról jelentik — a minap rejtelmes gyilkosság történt. Nagy Samu szentbenedeki lakost a pincéje ablakán keresztül ismeretlen tettes agyonlőtte. A csendőrség megindította a nyomozást a rejtelmes ügyben.

Megfagyott ember. A hirtelen beállott hideg már áldozatot kívánt. Érmihályfalváról jelenti tudósítónk, hogy Vásárhelyi István odaváló kőműves-segéd tegnapelőtt éjjel, a koresmából megiehetős alkohol elfogyasztása után hazafelé igyekezett, utcájában azonban, mivel vékony, nyári ruha volt rajta és fázott, egy istállóba akart bemenni, a mi nem sikerült neki. A szerencsétlen mesterlegényt tegnap reggel úgy találták meg, megfagyva, az istálló ajtajában. Megállapították, hogy büntény nem forog fenn.

Meggyilkolt asszony. Iglórlól táviratozzák: Rotti Ernő laibitzi siketnéma kádár-segéd merényletet követett el özv. Wagner Jánosné ruszkini lakosnőn. Rotti a merénylet elkövetése után a nőt zsebkésével hasbaszurta és nadrágszíjával megfojtotta, azután a patakba dobta. Az asszony eltörzített holttestét a minap találták meg. A gyilkost letartóztatták.

Az ijedtség áldozata.

Izgalmas jelenet.

Megrendítő esemény színhelye volt tegnap — mint tudósítónk telefonálja — Györfi Sándor p.-ladányi lakos apósának háza. Az izgalmas jelenetet maga Györfi Sándor idézte elő s brutális fellépésével rémületbe ejtette anyósát, aki az ijedtség következtében szivgöresöt kapott s eszméletlen állapotban fekszik. Helyzete annyira

Korcsolyák nagy választékban kaphatók Bészler és Dávid Debrecen, Piac-u. 7. (Vecsey ház.)
vaskereskedőknél

sulyos, hogy az orvosok életben maradásához sem fűznek reményt.

Györfi Sándor pár nappal ezelőtt erősen dülöngözve érkezett haza lakására. Alig lépett be, rátámadt feleségére, szidalmazni, később ütlegelni kezdte. A szegény asszony az örvényelő elöl kénytelen volt szüleikhez menekülni. Szülei tárt karokkal fogadták s elhatározták, hogy többé nem engedik vissza.

Tegnap azonban Györfi váratlanul megjelent apósa lakásán. Részeg volt most is. Oda rohant az ágyban fekvő feleségéhez s azt hajánál fogva kirántotta az ágyból és kényszerítette, hogy kövesse. Az asszony sikoltozására bejöttek szülei is s öreg édes anyjára a jelenet oly hatással volt, hogy szivgöresöt kapott s eszméletlenül terült el. Édes apja mit sem tehetett leánya kiszabadítására, mert Györfinél vasvilla volt s leütéssel fenyegette. Szabadon távozott el a házból, maga után huzva szerencsétlen feleségét.

A rettenetes izgalmak mind a hármat annyira megviselték, hogy betegen fekszenek. Az öreg asszony állapota életveszélyes.

A dorogi adópénztár kirablása.

Ujabb letartóztatás.

A h.-dorogi adópénztár ügyében újabb fordulat állott be. Mint előre jeleztük, a vizsgálat megindításakor felmerült a gyanuja, hogy Pogácsás György nem az egyedüli tettes, hanem voltak bűntársai is, akik a betörést elősegítették. A csendőrség tegnap Ancsó János h.-dorogi földbirtokos lakásán megjelent s a jó módu embert, mint Pogácsás György bűntársát, letartóztatta.

A letartóztatás nem jött váratlanul. A h.-dorogi közönség, aki ismerte Pogácsással való viszonyát, akinek különben is sógora, a letartóztatáson egy csöppet sem lepődött meg.

Pogácsás, aki már egy hete mint vizsgálati fogoly ül, áthatatosan tagad. Az ellene felmerült bizonyítékokra azt feleli, hogy azok mit se bizonyítanak ellene, az csupán látszat. Nagyon bizik abban amit a szakértők a helyszíni szemle alkalmával megállapították. A szakértők szerint a szekrényt feltétlenül saját kulcsával kellett felnyitnia a tettesnek. A zár ugyanis oly komplikált szerkezetű, hogy azt egyszerű lenyomat után utánozni senki sem tudta volna. Átkulesot csakis úgy készíthetett volna barki is, ha előbb a zár birtokába jut, már pedig ennek levétele titokban aligha maradhatott volna. A tettes, a ki ezt megeseleksi, előbb

hurokra került volna, mintsem a rablást megkísérelte.

A szakértők véleményét s vele együtt Pogácsás nagy bizalmát a csendőrség Ancsó János letartóztatásával véli megdönteni. Reá irányul a gyanu, hogy az átkulesot ő adta át Pogácsásnak, melyet egy egyszerű h.-dorogi kovács-mesterrel készítettett el. A csendőrségnek erre nézve állítólag minden kétséget kizáró bizonyítékai vannak. Letartóztatása is ez alapon történt.

Ancsó Jánost a csendőrség még a tegnapi nap folyamán Debrecenbe hozta s itt az ügyészség börtönében helyezték el. A vizsgálóbírósa a mai nap folyamán fogja kihallgatni s előzetes letartóztatása felett határozni.

VÁROSHÁZA.

Utcanyitás a Vénkertben. A vénkerüti lakosok utcát akarnak nyitni, de csak 12 méter szélességűt. A tanács, a mérnöki hivatal javaslataira csak úgy hajlandó az utcát nyitást engedélyezni, ha az 16 méter széles lesz. A 12 méterhez szükséges 4 méter területet a város hajlandó megvásárolni, a miről az érdekelteket végzésileg értesítik.

Debreceni ló bécsi versenyen. A városi ménes egyik legszebb lovát, a Mágnást kölcsön kérte Békesy Béla honvéd huszárfőhadnagy, hogy versenyre vigye. A tanács 700 koronát szavazott meg a lótartra, amíg a főhadnagy belovagolja és a versenyre viheti. Békesy, miután nemcsak tartania kell a lovat, hanem szállítani és biztosítani is, az összeg felemelését és a biztosítás elengedését kérte. A tanács a tartási díjat 100 koronával felemelte ugyan, de a biztosítást, miután városi vagyronról van szó, nem engedte el.

Az országos gyermekvédő liga felhívta a törvényhatóságokat, hogy igazgatóságába megbízottakat küldjenek. Debrecen városa Oláh Károly tanácsnokot küldte ki.

Cigányok hangversenye. A debreceni cigány-zeneészek nemrég alakult betegsegélyező pénztárak javára e hó 23-án hangversenyt akarnak rendezni a színházban. A városi tanács a színházat, a jótékony célra tekintettel átengedte a cigányoknak, megengedte, hogy a helyárakat bérletszűnetben 25 százalékkal felemeljék, de a gázdíjat nem engedte el, mert a világítási vállalat szabályzata nem engedi.

Iskolagondnoksági ülés. Az államosított tanyai iskolák gondnoksága ma délután 3 órakor tart ülést Kovács József polgármester elnöke alatt a városházán. Ez lesz az első gondnoksági ülés, amelyen a 2 tanyai tanítói állásra ajánlani fognak kinevezésre a miniszternek. A 2 állásra 24 pályázó van.

Nincs a városnak fája.

Ha nincs, mért nics?

Hosszan tartó, csendes ős után hirtelen ránszakadt a tél, jegével-fagyával. Aki nem gondoskodott idejekorán tüzelőről, most már a várostól nem kaphat tüzfát.

A városnak nincs fája. Ami

volt, még kora őszelőn eladta. Aki nek pénze és előrelátása volt, meg is vásárolta idejében a télre valót, de haj! kinek volt pénze ebben a válságos világban? A szegények bizonyára nem tudtak gondoskodni téli tüzelőről és most őket sújtja legjobban a fadrágaság.

Februárig nem is lesz városi fa. A közönség fizetheti megint a tavalyi árakat, ha nem akar megfagyni.

Ismert dolog, hogy a városközönségét ma már képtelen fával ellátni a város, mert kevés az erdeje. De hát mért nem vásárol fát a város, mikor azon — a mostani városi árak mellett — igen szép haszna is volna? Hiszen a tüzelő oly közszükséglet, mint a kenyér, vagy a hus.

Ha a pálinka árak szabályozásáért érdemes a nemes városnak depót tartani, kétszer inkább kötelessége a városnak megmenteni a közönséget a tüzelő drágaságától, amely a legszegényebb népet sújtja leginkább.

SZÍNHÁZ.

Szevillai borbély. Ma este kerül színre Baumarcis kitűnő vigjátéka, a Szevillai borbély. A vigjáték kedves, mulattató jeleneteivel, érdekes eseményekkel mindvégig leköti a közönség figyelmét. Hatása felvonásról-felvonásra fokozódik s a közönség teljes meglepéssel hagyja el a színházat. A darab főszerepét Zilahy Gyula játssza. Rajta kívül nagyobb szerepet játszanak: Ternyei Lajos, Arkosi, Szabó Irma, Békés Gyula stb. Az előadás közben Simay Béla dirigálása mellett hangverseny folyik le, melynek műsora a következő: Előzene: Éljen az élet — Kövesítől. I. felvonás után: Vig cimborák — keringő Zieherertől. II. felvonás után: Üdvözet Amerikából — polka. Pikolo szőlőt Graspointer Antal játssza, utána vihargalopp.

Vasárnapi előadások. Vasárnap két előadás lesz színházunkban. Délután János vitéz kerül színre, a címszerepben Zilahynéval; este másodszor játsszák a Bálkirálynő operette újdonságot.

Monstre hangverseny a színházban. Hétfőn, december 23-án a debreceni cigányzenekarok, a helybeli cigányzenészek betegsegélyező egylete javára nagy monstre előadást rendeznek a színházban. A hangversenyen részt vesznek az összes debreceni cigányzenekarok, e szerint a hangverseny inponálóan hatalmas lesz. A hangverseny közben Berezik Árpád Bálkirálynő című egy felvonásos vigjátéka kerül színre. Az előadás bérletszűnetben fog lefolyni, felemelt helyárak mellett. Jegyek már a mai naptól válthatók. Az igazgatóság ezúton figyelmezteti a bérleket, hogy jegyeiket szombat délután 5 óráig tartják fent. Ezuttal az A) bérlekeknek van joguk helyeiket a jelzett időig kiváltani.

Gyermekelőadás karácsony délutánján. Kedden, karácsonyt megelőző délután Zilahy nagy örömet szerez a gyermekeknek. Mig a szülők a karácsonyfa elkészítésével lesznek elfoglalva, addig a gyermekek számára a színházban gyermekelőadás lesz. Színre kerül a „Hófehérke és a hét törpe“, ez a gyönyörű regejáték, amely a gyermekek lelki világához iratott. A keddi előadás délután 3 órakor kezdődik.

Szép és jó cipőket olcsón csak Glück Ede férfi- női- és gyer. Plac- és Kossuth- mek cipő árúhá- utca sarkán, zába vehetünk, a Kistemplommal szemben.

Az Uranus színház mai új műsora.

1. Ördögi utazás (Bohózat). 2. A kémnő (Dráma). 3. A hajnövesztő szer (Bohózat). 4. Egy angol hadihajó vízre bocsátása (Látványosság). 5. A férj kogyetlensége (Dráma). 6. Az ördög fia (Nagy látványosság). Műserváltozás fentartva. Előadások kezdete este 6, 7, 8 és 9 órakor. Helyárok, mint rendesen. Előkészületben: „Jézus élete és halála”, Jézus születésétől menybe meneteleig. Bemutató előadás hétfőn, dec. hó 23-án este, minden órai előadáson.

Felolvasó-est.

Tegnap délután 5 órakor ismét fényes és előkelő közönség töltötte meg teljesen a róm. kath. fűgimnázium dísztermét s nagy gyönyörűséggel hallgatta végig a gazdag program kitűnően sikerült számait. Bezárta ez az este az idei esték első ciklusát, még pedig karácsony előtti, ünnepi hangulattal. Ehhez képest állította össze a rendező bizottság a műsört is, körültekintő gondossággal, izléssel válogatván össze az ünnepi hangulat fölkelésére alkalmas becses, komoly számokat.

Ugyancsak ritkán élvezhető gyönyörűséget nyújtott Schubel kedves pasztoráléja („Trauseamus usque Betlehem”), mely egy finoman összesimuló vegyes énekkar előadásában egyszerre megteremtette a karácsonyi hangulatot. A darabot Alber József, az ösmert kiváló egyházi karnagy dirigálta, a bájosan hangszerelt kíséretet pedig a színházi zenekar szolgáltatta.

A könyörület ünnepéhez méltó gondolat volt, hogy az emberi könyörületesség szeretet egyik csodájáról tartott „Effeta” címen remek szabad-előadást Gácsér József, a siket-néma iskola lelkes és kivált szakjában mélyrelátó, tudós igazgatója. Jézus egyik csodájából indulván ki, klasszikus előadással, néhány markans vonással vázolván a siket-néma oktatás fejlődését, csakhamar arra, a közönséget oly nagyon érdeklő kérdésre adott feleletet: hogyan is tudják ezeket a szerencsétleneket, kik emberi hangot soha nem hallottak, emberi beszédre képsíteni. Ezt mindenkinek könnyen hozzáférhető lélektani alapon megmagyarázván: néhány szívhez szóló és elméket is megnyerő gondolattal fejezte be szép előadását. Emmer István tanár pedig az oktatás gyakorlati eredményét mutatta be igen ügyesen néhány siket-néma növendékkel. Szem nem maradt szárazon, mikor befejezésül a „Mi Atyánk”-ot imádkozta el egyik haladotabb fiú.

Nagyon rokonszenvesen fogadott szereplője volt ez estének Bay László, szintársulatunk kitűnő énekes művésze. Kétszer is szerepelt neve a műsoron. Előbb népdalokat énekelt, később a Troubadour nagy áriáját adta elő; érces és mégis finom, hajló, remek hangja oly mély hatású volt, hogy mindkét szer újrázni kellett s a közönség elragadtatással tapsolt. Részese a ritka-nagy sikerben Mártonfalvy György is, szintársulatunk előkelő zenei intelligenciájú karmestere, ki a zongora-kíséretet igazán bravúrosan játszotta.

Ezután egy nagyon jól sikerült hegedűszám következett. Goroncsó Henrik, ki Debrecenben talán most játszott nyilvánosan először, nagytehetségű hegedűs, kitől még sok szépet várhat a művészet, Tschajkowszky hegedűconcertjét nagy bensőséggel, szívrehatóan játszotta, Sarasate „Cigányélet” e világhírű compositióját pedig nem közönséges technikai készütség mellett, igazi lobogó tüzzel. Ot is Mártonfalvy kísérete zongorán nagy művészettel s a közönség szívből jött tapsa mindkettőjüknek szólott.

Pávay Boriska lépett ezután a közönség elé, mely őt mindenkor olyan szívesen látja. Ezuttal azonban nem szavalattal nyújtott gyönyörűséget, hanem édes hangon előadott szépséges énekével ragadta el a hallgatóságot. Három szép dalt énekelt remekül, az Alber Lujza pompás zongora kísérete mellett s a harmadikat, mely ép az Alber Lujza egyik sikerült compositója, meg is kellett ismételnie.

Az est komoly számai között jótékony derűtséget keltett a Miksa Rezső ügyesen előadott vig monológja, melylyel több ízben ragadta nevetésre a közönséget, mely hálásan tapsolt is neki a nyújtott élvezetért.

Mihalovits Jenőnek egy gyönyörűen megírt apróságát olvasta föl aztán Husz Lajos. Egy hangulatos kis rajz volt ez, „Karácsonyi történet” címmel. A közönség, mely a szerző nevét olvasván, valamely ötletes bohóságot várt, ez egyszer csalódott. Most nem nevetteit ez a sokoldalú ember, hanem mélyen a szívekre hatott. S hogy ez a családias nem volt a közönségnek kellemetlen: bizonyította az az őszinte, meleg taps, mely a hatásosan megírt komoly, érzelmes rajz végén szinte elemi erővel tört elő.

UJDONSÁGOK**Debreceni tájékoztató.**

Főiskolai olvasóterem (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai anyakönyvtár (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai muzeum Collégium) nyitva vasárnap d. e. 10-12. — Városi muzeum (Hatvan-u. 23) nyitva minden szombat d. u. 3-4. Vasárnap d. e. 10-12-ig. — Csokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Gőzmozgató múzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Zenedó Cspó-utca 20. — Tornacsarnok. Peterfia-utca 76. Kéz ügyesítő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda-és Szombat d. u. 2-5. Siketnéma tanintézet. Csapó-u. Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Vegykísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Közkórház. Peterfia-u. végén, beteges d. u. 2-4-ig látogathatók. Női klinika. Atilla-tér. Gyermekmenhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Peterfia-u. Vizgyógyintézet. A nagyerdőn. Dohánygyár. Atilla-tér. M. A. V. műhely Állomás. István malom. Peterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefégyár. Miklós-u. végén. Gebauer érokoporsó gyár. Homokkert. Brótakarmánygyár Margit fürdő telep.

* **Hírek a katonaság köréből.** Őfelsége Kretz Richárd 3. honvéd gy. ezredbeli ezredest, betegsége való tekintettel, további egy évre szabadságot. Grünbaum Miksa helybeli honvéd huszárezredbeli tartalékos állatorvos-gyakornokot a honvédelmi miniszter saját kérelmére, tiszti rendfokozatának megtartása nélkül szabadságot.

* **Eötvös Károly Debrecenben.** Említettük, hogy a tüdőbetegek szanatóriuma javára nagy hangverseny lesz január első hetében a Bika-szálloda dísztermében. A hangverseny szereplni fognak: *Buttykay Akos* zeneszerző, *Ráthonyi Akos*, a Király-színház tagja, *Csilag Teréz*, a Nemzeti színház tagja. Lejön erre az alkalomra *Eötvös Károly* is, aki felolvasást tart a nemes cél javára. A hangversenyeszt iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul, amit Eötvös Károly felolvasásának híre bizonyára csak fokozni fog.

* **A karácsony előtti vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.** Sok gondot ad a kereskedelemügyi kormánynak a vasárnapi munkaszünet minduntalan való felfüggesztése. A különböző érdekkörök egyre gyakrabban kéri a munkaszünet felfüggesztését s most, hogy a kereskedelemügyi miniszter a karácsony előtt való vasárnapra, azaz december 22-re, a munkaszünetet felfüggesztette, a kereskedelmi alkalmazottak országos szövetségének küldöttsége ma délután a képviselőházban Vázsonyi Vilmos vezetésével Kossuth Ferenc kereskedelmi-miniszternél és Sztérényi József államtitkárnál tiszteltgett, akik a küldöttséget együttesen fogadták. A küldöttség nevében Tauber Vilmos elnök terjesztette elő a vasárnapi munkaszünet teljes betartása érdekében az egyesület kérelmét s kérte különösen, hogy a nagy ünnepek előtti vasárnapokon, továbbá a vásárvasárnapokon, tekintsenek el a vasárnapi

munkaszünet felfüggesztésétől. Kossuth kereskedelmi miniszter szívélyesen fogadta a szövetség küldöttségét s kilátásba helyezte, hogy a kérdést a legnagyobb jóakarattal fogja megvizsgálni. Majd Sztérényi államtitkár közölte a küldöttséggel a kereskedelmi kormány álláspontját a vasárnapi munkaszünet kérdésében: belátja a kormány, hogy a munkaszünet felfüggesztése körül minduntalan surlódások keletkeznek, kétségtelen azonban, hogy a munkaszünet időközönkénti felfüggesztése indokolt. Kilátásba helyezte, hogy az ipartörvény revíziójával együtt a kérdést is fontolóra veszi. A mi a legközelebbi karácsony előtti vasárnap kérdését illeti, ezt úgy oldották meg, hogy csakis az árusítással és a fuvarozással foglalkozó alkalmazottak vannak kivéve a munkaszünet alól déli 12 óráig, míg az irodai és egyéb személyzetre nézve a vasárnapi munkaszünet érvényben marad.

* **A rendőrség új ruházata.** A rendőrség egyenruházatáról hozott tanácsi végzés tegnap érkezett le a főkapitányi hivatalhoz. A tanács rendelete csupán a rendőr-legénység ruházatát változtatja meg teljesen. Az eddigi nehézkes csizmaviselést eltörölte, helyette fűzős cipőt, pantalt és bluzt fognak viselni a rendőrök. Sípukjuk éppen olyan lesz, mint a tisztviselőké, azzal a különbséggel, hogy a zsinórzat rajta nem arany, hanem szőrmé lesz. Számjait, mint eddig is, a karjukon levő övön viselik. A tisztviselők ruházata a régi marad, csupán az arany és ezüst stráfok helyett megfelelőleg arany és ezüst rozettát fognak viselni. A végzés a rendőrség beszervezetéről is gondoskodik. A tanács különös sulyt helyez a rendőr-legénység kiképezésére s éppen ezért az eddigi legénységi oktató mellé egy rendőrfogalmazót rendelt, akik hetenként 3-4 órán át együttesen tartoznak az oktatást teljesíteni. Az oktatás, mely eddig a legénységi szobában volt, ezután külön, a bünyügyi osztálynál e célra berendező alkalmas helyiségben fog történni.

* **Halálozás.** Tafler Ignácz, mint férj, úgy a maga, mint az elhunyt nővérei: Weisz Léwyné szül. Weisz Katica és Wechsler Adolfné szül. Weisz Róza, valamint az egész rokonság nevében is fájdalomtel szívvel jelentí, hogy forrón szeretett neje, Tafler Ignáczné szül. Weisz Lina életének 49-ik, házasságának 30-ik évében, folyó hó 19-én, hosszu szenvedés után jó lelkét kilehelte. A megboldogult hült tetemei a Deák Ferenc-utcai 11-ik számú gyászháztól folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor fognak az izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Aldás és béke hamvaira!

* **Monstre cigány hangverseny a színházban.** Debrecen összes népzenekei f. évi december hó 23-án este, a helybeli népzeneészek betegsegélyező egyesülete javára a színházban *monstre cigány hangversenyt* rendeznek, amelyre ezuton is meghívják a n. é. közönséget. A műsor a következő:

1. *Hymnus*, játsszák Rácz Károly vezetésével az összes zenekarok.
2. *Magyar dalok*, játsszák Magyar Imre vezetésével az összes zenekarok.
3. *Tell Vilmos opera nyitánya*, Magyar Kálmán vezetésével játsszák az összes zenekarok.
4. *Magyar dalok*, Kiss Béla ve-

zetésével játszik az összes zenekarok.

5. *Kuruc dalok*, Veres Tóni vezetésével játszik az összes zenekarok.

6. *Rákóczi tábori dala és a Rákóczi induló*, Rácz Gyula vezetésével játszik az összes zenekarok. A színtársulat tagjai előadják: A Bálkirálynő című egy felvonásos vígjátékot. Helyárak a jótékony célra tekintettel 25 %-al magasabbak. Az előadás kezdete 1/2 8 órakor. Szíves támogatást kérnek: A debreceni összes zenekarok.

* **A mulató p-ladányaik.** Az ünnepek alatt bő alkalmat fog nyitni a p-ladányaiknak a szórakozásra. Gondoskodik erről az olvasó-kör, mely 24, 25 és 26-án jótékony célu előadásokat rendez. Ugyancsak 26-án lesz a tűzoltóság bálja is. A mulatók befolyó jövedelmét szegény gyermekek felruházására fogják fordítani.

* **Szaj és körömfájás.** A mezőrendőrséghez érkezett jelentés szerint a közeli Tiszafüreden szaj és körömfájásban sűrűn hullanak az állatok. A járvány kiterjed az egész község területére. A zárlatot elrendelték.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Szabó Gábor ev. ref. 51 éves, Lajos Zsuzsanna r. kath. 21 hónapos, Sebők András r. kath. 11 éves, Janca Piroška r. kath. 17 hónapos, Nyikos Piroška ev. ref. 3 napos, Papp Mária g. kath. 6 hónapos, Taffler Ignác néz. 49 éves és Kiss István ev. ref. 27 éves.

* **A bűn útján.** A rendőrség tegnap este elfogta Kitlecz Ferencet, akiről egész csomó apró lopás derült ki. Olyan volt, mint a szarka, mindegy volt neki bármi, mindent összehordott. Enyves keze, amihez csak hozzá fért, azt elvitte. Szombaton este a Bika-szállodában, mint kisegítő volt alkalmazva. A rendőrség egész csomó apróságot talált meg nála, melyek a szombat esti mulatság alkalmával tűntek el. A lopott tárgyak közt szerepel Vecsey Zoltánné értékes színházi látesőve is, melyet Kitlecz elzalogosított. De találtak nála vendéglői felszereléshez tartozó kanalat, kést és villát is. Ezeket különböző helyekről és különböző időkben szerezte, rendszeren azokról a helyekről, ahol szolgált. A rendőrség a tolvajt átadja az ügyészségnek.

* **Siketnémák kézimunkakiállítás.** A siketnéma-intézetben a növendékek által készített asztalfutók, terítők, himzések olesó áron kaphatók. A közönség jól teszi, ha segíti a szegény siketnémákat. Istennek tetsző dolog: gyámolítani az elesetteket.

* **Felhívás a szegénysorsu gyermekekhez.** Az Uranus színház igazgatósága keres olyan iskolás kis fiú és lányokat (12 éves kortól 15-ig), kik a „Menyből az angyal lejött hozzátok”... stb. karácsonyi szent éneket szépen és kellemes hangon tudják énekelni. Akik erre vállalkoznak, jelentkezzenek szombaton, dec. hó 20-án az Uranus színházban, délután 5 órakor, Sas-utca 2. sz. alatt.

* **A legmaradandóbb becsü ajánléktárgyak.** Imakönyvek, református és katolikusok számára, valamint debreceni zsolnárok a legkülönfélébb kötéseken, nagy választékban kaphatók. *Lévelepapírok, ifjúsági iratok, képeskönyvek* a legolcsóbb árakon, *Telegdi K. Lajos utóda* könyv- és papírkereskedésében, *Városház-udvar*

* **Köszönetnyilvánítás.** Özvegy Lengyel Imréné urnő 40 koronát juttatott kezéhez, oly rendelkezéssel, hogy abból 20 koronát a városi szegényház lakóinak karácsonyi jobb ellátására fordítsák, 20 koronát pedig a siketnémákhoz juttassák el; egyidejűleg özvegy Sesztina Lajosné a siketnémák javára 10 koronát küldött, mely kegyes adományukért fogadják nevezett adakozók hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

* **Egy rossz vélemény.** A közönség mélyebb rétegeiben az az általános vélemény van elterjedve, hogy a volt Telegdy-féle, jelenleg Széchenyi kávéház még mindig a régi lebu. Ezen általános rossz véleményt azonban teljesen megcáfolja a mostani tulajdonos tevékenysége. A nyár folyamán történt, hogy a jelenlegi tulajdonos az egész kávéházat és szállodát teljesen újonnan festette és rendezte be s mióta átvette a teljesen elhanyagolt üzletet, egészen új szellemben, a szó teljes értelmében a legtisztességesebben vezet és az általános rossz véleményt már meg is döntötte. Tanúságot tehet az a nagy számú, előkelő közönség, kik szórakozás céljából felkeresték a Széchenyi kávéházat, hol a legsolidabb és legelőkényebb kiszolgálásban részesültek, amióta pedig az első ingyen villamos színházat létesítette, csak bizonyosságát adta annak, hogy nagyon is jogosult arra, hogy az általános rossz véleményt maga a közönség megváltoztassa, mert azóta igen előkelő családok, úgy nők, mint férfiak, a legnagyobb elismeréssel keresik fel, mert minden este a legköltségteljes vetített képekben gyönyörködhetnek.

* **Bőr, peluche és selyem gallér- és kézelő-, nyakkendő-dobozok,** Dávidházy Kálmán és Társa cég készítményei, kaphatók Aszmann Ferenc, Békés Lajos és Reinert Mór urak férfi-divat üzleteiben.

* **Kitűnő ebédkoszt** kapható igen olesón özvegy uri nőnél. Ugyanott 15-ikére egy esinosan butorozott szoba kiadó. Szent Anna-utca 58.

* **Szeplő, májfoltok, persenések** ellen biztos hatású a Rózsa arckenőcs. Udeséget, bájít kölcsönöz az arcnak. Tégely ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogeriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.

* **Senki ne vásároljon addig karácsonyi ajándékot,** a míg **Acel Henrik modern antiquáriuma**t, könyv, zenemű és papírkereskedését Piac-utca, a ref. kistemplommal szemben, fel nem kereste, a hol mindennemű képes könyvek, ifjúsági iratok, levélpapír, dobozok, olesó gramofonok stb. stb. mesés olesó árban kaphatók. *Karácsonyi és újévi képes levelezőlapok óriási választékban.* Telefon szám 575. Tezék a kirakatot megtekinteni.

* **Ne ülünk föl üres,** nagyhangu igéreteknek, hanem vásároljuk karácsonyi szükségleteinket eredeti bolti árakon, Antalfy József cégnél (Letzter mellett).

* **Kugler cukorkák,** eredeti csomagolásban 1-2 és 1 kg-os fadobozokban, valamint színházi papírcsomagokban kaphatók Hegedűs és Sándor cégnél, Kossuth-utca 11.

Wekerle és Polónyi.

Nagy jelenet a Házban.

Lovagias ügy lesz belőle.

Budapest, dec. 19.

Nagy megbotránkozást és elkeseredést keltett Polónyi Géza mai beszéde a kormány padján, mert a volt igazságügyminiszter, aki hosszabb ideig főrendező volt a koalíció színterén, meggett, kellemetlen igazságokat vagdos volt kartársai fejéhez, mióta ismét az ellenzékre

került. Utóbbi szereplése nagyon kellemetlen a kormánynak, mert a horvátokkal szemben volt fegyvertársaival is mérköznie kellett, ezek között pedig kétségtelenül a legkiválóbb ember Polónyi Géza.

Nem kis meglepetést keltett a Házban az a szenvedélyes hang, amelyet a különben csak gunyolódni szokó Wekerle Sándor kormányelnök használt, mikor Polónyi ellen kirohant. A végig sértett ember szokott csak így kikelni és a higgadtabb politikusok általános véleménye az, hogy Polónyi a kormány eleve nére tapinthatott.

Mikor az elnök a mai ülést bekezesztette, Polónyi Géza felállott és szót kért, de már későn. Az egész Ház tudta, hogy most valami történni fog és azért mindenki az ülésteremben maradt. Wekerle miniszter társával és a közelben állókkal beszélgetett, mikor Polónyi izgatottan odasielt a miniszteri székek elé álló Wekerlehez.

— Mondd meg, rám értetted-e azt a kitétel, hogy vannak, akik a mások politikai becsületéből élnek? — Eh, hagyjuk a dolgot — vetette oda Wekerle és a kezével legyintett.

Polónyi arca vérvörös lett:

— Most már követelem, hogy nyilatkozzék — kiáltott fel Polónyi dühösen.

— Akkor önt értettem — felelt ridegen Wekerle.

Polónyi erre még vörösebb lett, azután magából kikelten kiáltotta:

— Ez becsületesség! — és sarkon fordult, azután elhagyta a termet.

Nemsokára eltávozott Wekerle is és az esti órákban híre járt, hogy Polónyi lovagias utra tereli az ügyet; később azt híresztelték, hogy Wekerle provokáltatja Polónyit. A kihívás azonban még nem történt meg.

TÁVIRATOK

Elhunyt ref. püspök.

Kolozsvár, dec. 19. Bartók György ref. püspök ma délután fél 3 órakor hirtelen rosszul lett és este 7 órára meghalt. A püspök ebéd közben lett rosszul, a székéről lefordult; bár hamar jött orvosi segítség, nem lehetett megmenteni.

Delegátusok utazása.

Budapest, dec. 19. A magyar delegáció tagjai, miután remény van rá, hogy a Ház holnap részleteiben is elfogadja a kvótajavaslatot, elhatározták, hogy holnap délután 3 órakor utaznak külön vonaton Bécsbe, a hol este 8 órakor alakulnak meg. A delegátusok ma este érkekezletet tartanak, amelyen Wekerle és Jekkefalussy képviselték a kormányt. Elhatározták, hogy a delegáció elnöke gróf Batthyány Tivadar lesz, a külügyi albizottság elnöke Zichy Tivadar gróf, a hadügyi albizottságé Barabás Béla, előadója Okolicsányi László, a pénzügyi albizottság elnöke Zichy Tivadar gróf, előadója Thoroczkai Viktor báró, a tengerészeti albizottság elnöke gróf Batthyány Lajos gróf, előadója gróf Majláth Géza, a zárszámadási bizottság elnöke gróf Zichy János, előadója Nagy Emil, a négyes bizottság elnöke Batthyány Tivadar gróf, előadója Hoitsy Pál, azonkívül Herkányi Frigyes báró és Bud-

nyánszky József báró. Wekerle indítványára kimondták, hogy a tavalyi forma szerint megadják az indemnitást.

Meg van a fátyolos hölgy.

Budapest, dec. 19. A fátyolos hölgy, aki Mészáros Etele ezredorvos halálakor jelen volt, mintán a lapokból értesült a történetéről, ma önként jelentkezett a rendőrségen. Elmondta, hogy fővárosi magánhivatalnok felesége és a fülbaját gyógyította az ezredorvos. Ott volt, mikor hirtelen rosszul lett és a pamagra esett, 6 párnát tett a feje alá, amikor a haldokló így szólt:

— Ne bántson, érzem, hogy végem van. Siessen, nehogy kompromittálja magát, mire ő elisietett. A boncolás egyébként megállapította, hogy az ezredorvos halálát szívzélhüvel okozta.

Békülnének a horvátok.

Budapest, dec. 19. A horvátok feltűnően röviden és csendesen beszéltek ma, így történhetett meg, hogy a kvóta általános tárgyalása már ma véget ért, holnap pedig a részletes tárgyalásra kerül a sor, sőt van remény rá, hogy a részletes tárgyalás holnap véget is ér. A kormánynak most már csupán egyetlen sürgős javaslata lesz a karácsonyi szünet előtt. Ha az is kereszttül megy, akkor a Háznak alkalmasint lesz karácsonyi szünete is január 3-áig. A horvátok tárgyalni szeretnének Wekerlével, de arról most már szó sem lehet. A kormány minden törekvése az, hogy végleg letörje őket és otthon is lehetlenné tegye a Supilo bandáját.

Az osztálysorsjáték.

Budapest, dec. 19. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyerményeket sorsolták ki: 10,000 koronát nyert: 108098. 3000 koronát nyert: 21914. 2000 koronát nyert: 18610. 1000 koronát nyertek: 7740 14783 17523 38129 120067. 500 koronát nyertek: 6790 50752. 300 koronát nyertek: 696 6894 12043 26648 37573 48560 52309 55571 62824 71739 82593 87882 97848 102240 104278 107043 109685 109743 124206 124937. A többi kihúzott számok 80 koronát nyertek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. A m. kir. igazságügy-miniszter Susztek Károly nyiregyházi törvényszéki díjnokot a debreceni törvényszékhez irnokká nevezte ki.

§ Kinevezés. A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Kádár István berettyóújfalui lakost a debreceni kir. törvényszékhez díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

§ Nyugdíjazás. Ő felsége a király, Megyery Géza nyiregyházi kir. törvényszéki elnöknek 40 évet meghaladó államszolgálat után saját kérelmére történt végleges nyugalomba helyezését megengedte.

§ Lopott, hogy ajándékozhasson. Broskó Jenő tiszacsegei állatorvos cselédje, Benesik Anna 20 éves leány, 10 korona értékű apróságokat lopkodott össze és azokat elajándékozta. A debreceni törvényszék a beismerésben levő leányt 14 napi fogházra ítélte. Jogerős.

§ Megverték a rendőrt. Ez év július 17-én a hajdunánási Boeckay-féle vendéglőben Szabó László és Antal összeverekedtek Kalmár Janossal. Az értesített rendőrség azonban kivonult a botrány színhelyére, hogy a verekedés folytatását megakadályozza. A verekedést erre a legénynép abban hagyta és most már közösen támadtak a rendőrökre, akiket el is vertek. A debreceni törvényszék tegnap Szabó Lászlót 1 havi, Szabó Antalt 8 heti és Kalmár Jánost 14 napi fogházra ítélte. Felebbeztek.

HIREK.

Elrabolta a saját fiát.

Meitner Jakab kereskedőnek nagyon rosszul ment a dolga és elhatározta, hogy kivándorol Amerikába szerencsét próbálni. Az volt a terve, hogy kimegy és ha csak lehetséges, hamarosan kihozatja feleségét és gyermekét is. Meitner nagyon szerette fiacskáját és legfőbb vágya az volt, hogy mielőbb ismét egyesülhessen vele.

Ez a vágyakozás megacélozta munkerejét és Meitner hamar abba a helyzetbe jutott, hogy feleségének és gyermekének a hajójegyet meg tudja küldeni. Ekkor azonban ke-erü csalódás érte. A felesége nem akart utána menni a tengeren tulra. Mikor pedig Meitner unszolta az utazást, azt a választ kapta, hogy felesége válik tőle, mert Amerikába nem megy, a férjéről, aki őt elhagyta, már tudni sem akar.

Meitner ekkor azt követelte, hogy ha az asszony nem akar jönni, de a fiacskáját küldjék el hozzá. Azt felelték neki:

Semmi köze hozzá.

Meitnerné elment haza szüleire, Osgyánra és magával vitte a 6 éves Zoltánt is.

A múlt hó végén a gyermek kiment az utcára és többé nem tért vissza.

A csendőrség sokáig nyomozott utána, amíg megállapította, hogy egy jól öltözött ember a gyermeket kezénél fogva vezette a falun keresztül, majd karjába vette és úgy sietett az őt a faluvégen váró kocsifelé, amelyen a gyermekkel elhajtott.

A faluból egy-két ember látta, amikor egy idegen ember viszi a Meitner-gyermeket, de a fiú ölegette és csókolgatta ezt az embert, így hát rosszra nem gondolhattak.

A személyleírásból egész bizonyossággal megállapítható, hogy a gyermeket saját atyja rabolta el, aki ezért jött át Amerikából. Miután pedig ez a gyermekrablás november vége felé történt, igen valószínű, Meitner az ő kis fiával már szerencsésen kiérkezett Amerikába.

Most azután az asszony is el fog menni fiacskája után és Meitner Jakab elérte a célját.

Villámhárító fák. Egy amerikai folyóirat felfedezte, hogy a rézbőrűek vihar idején a nyírfák alá menekülnek. A dolognak van valami alapja, mert a különböző fajoknak a villámcsapás veszedelemét illetőleg nagy eltéréseket mutatnak. Mialatt például egy bükkfát egyszer ér a villám, a tüleveleknél ugyanez a veszély tizenhátszoros. Ez egyrészt a fa villamos vezetőképességétől, másrészt pedig a gyökerek formájától és attól függ, hogy milyen a talaj, a melyben az illető fa nem legjobban tenyészik. Az idézett amerikai lap azt állítja, hogy Tennesseeben eddig még egy fűzfába se csapott bele a villám, de kérdés, hogy mennyi fűzfa van ott egyáltalán a többi fajokhoz képest és hogy a közönséges fűzfáról van-e szó, vagy pedig egy olyan fűzfánról, mely csak Amerikában tenyészik.

A szeszes ital a hadseregben. Sokan azt állítják, hogy az ember szervezetének szüksége van a szeszes italra. A szesz mértékletes élvezése élénkebbé és ügyesebbé teszi az embert. Ezért háboruban a katonának naponta egy kevés bort, sört vagy pálinkát adnak. Ezzel szemben az antialkoholisták azt állítják, hogy a szesz föltétlenül káros a szervezetre. A kérdés eldöntésére nemrég a bajor hadügyminiszter Münchenben gyakorlatilag kipróbáltatta a pálinkaivás hatását a célbalövésre. Tízezer lövés eredményét hasonlították össze és azt találták, hogy az egyenként külön lövő katona kevés pálinka megivása után többet talált, jobban lőtt, mint az egész józan legénység. Ellenben a század együttes lövésénél a józan század sokkal jobb eredményt ért el. Svédországtan is végeztek e fajta céllövő próbát s ott is tapasztalták, hogy a józan század sokkal biztosabban céloz.

AZ ÁRVA.

(Folytatás.)

De észrevette Rácskai érkezését Eliz is. Hozzásimult Rácskainéhoz, átölelte s úgy várta, hogy milyen vakmerőségre merik magukat ragadtatni ezek az emberek. Rácskai belépésekor még egyszer felszólította Elizt, hogy kövesse őket.

— Nem megyek.

— Mindenáron azt akarod, hogy erőszakhoz folyamodjunk.

— Ha erőszakhoz mernek folyamodni, segítségért kiáltok.

Az ellen védekezhetünk, fenyegetőzött Bálint s nyomban kirántotta a zsebkezdőjét.

— Téged, Eliz elvakított ez az asszony — folytatta tovább Rácskai. Nem veszed észre, hogy a hatalmába kerített, mézes-mázos szavakkal, ígéretekkel hálóz be s mindezeket nem szeretetből, nem irántad tanúsított jó indulatból teszi, hanem azért, hogy boszut álljon én rajtam, a miért tizenhat év előtt akarata ellen is magához vettem a fiamat. Ne hallgass rá, ismételtén kérlek, legyen eszed, gondold jövődre, gondold arra a boldogságra, a mely az én oltalmam alatt vár rád. Jer szépen velünk.

— Nem! Nem! Nem megyek. Sem szép szó, sem erőszak, semmi sem fog engem drága jó nénikemtől elszakítani. Vele maradok s gyilkolom magukat.

Rácskai elveszítette türelmét. Láttá, hogy más mód nincs, mint amit botorul terveztek, odament Elizhez, megfogta kezét s azután kiméletlenül kiszakította volt felesége karjai közül:

— Akkor hát viszünk!

Eliz felsikoltott, visszaakart rontan nénikéjéhez, de Bálint utjába állott, szenvedélyesen átkarolta s a mindenáron szabadulni akaró szép leányt ölelve tartotta vissza, hogy szándékát végrehajthassa.

— Menjünk! — kiáltotta Rácskai.

Bálint meg is indult Elizzel. Az izgalmas jelenetnek azonban gyorsan más fordulatot adott, hogy az ajtón újabb vendég lépett be. Az, akire legkevésbé gondoltak.

— Tölgyesi Kálmán.

— Folyt. köv. —

Áru- és értéktőzsde.

December 19.

Budapesti gabonátőzsde.

Változatlan árak mellett elkelt 50 kilogrammonként néhány ezer mm. buza.

Rozs, zab, tengeri változatlan

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet a jó időjárásra és véleményeladásokra gyenge irányzattal folyt le s az összes gabonaneműek olcsóbban zárultak.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza április 1908	1322	1317—1316
Buza október	1112	1113—1108
Rozs ápr.	1220	1223—1221
Rozs októberre	995	999—993
Zab októberre	—	—
Zab ápr.	851	850—848
Tengeri május 1908	732	735—731

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde kedvtelen hangulattal folyt le, és az árfolyamok alig változtak.

**Margit fürdőn
a jégpálya
kedvező idő mellett
szombaton megnyílik**

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelok, barchetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arofátyol, divatórok, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátylek

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabatokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Gostümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

lujta, spárga, hollandi, keddormánster, tapaszty, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, forintárai szőnyegek, diván forintok, butor szövetek és creppok, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és eszike függönyök, stórok.

Kész fehérneműek,

vászon, sifon és batizst női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsószojnyák, sima- és himzett kész ágyszőnyegek, selyem lüszter és cloth alsószojnyák, kásmír és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

habingek, gallérok, kézalók, nyakkendők, divatcsokkendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — kezzevaló bétés árak.

Harisnyák, keztük,

nék, férflak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

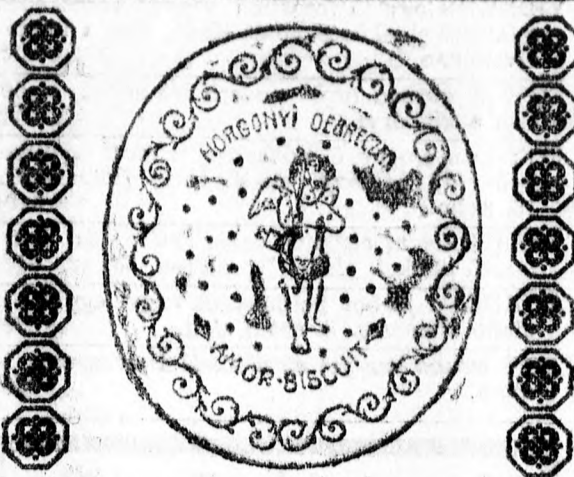
legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca 1. sz.

Alapítva 1842. éven.

!Báli idényre!

bőr-, selyem- és kötött keztük nagy választékban, — valamint

karácsonyi és ujévi

ajándéknak igen alkalmas és hasznos tárgyak rendkívüli olcsón szereshetők be

GYÖRFI SÁNDOR,

keztük, kötszer-, férfidivat és pipere-áru üzletében * Debrecen, (Simonffy-utca) bérház.

Az ideai karácsonyi vásárunk

mely az eddigieket mind felülmúlja,

megkezdődött.

Eladásra kerülnek:

rendkívüli lezállított árak mellett:

Bluz selymek	35 kr-tól
Francia Delainok	57 kr.
Francia flanelok	65 kr.
Duplaszéles szövetek	39 kr-tól
Fekete divat szövetek	68 kr-tól
Jó mosó batizstok	23 kr-tól
Jó mosó cretonok	23 kr-tól
Jó mosó barchetek	21 kr-tól

nagy választék és kitünő minőségek

Bosznay J. és Társa

divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5. sz.

Kis macsi tejgazdaságból házhoz szállítva palackokban kapható

tej

bármily mennyiségben.

Megrendelhető

MAYER JENŐ,

fűszerüzletében.

Karácsonyi és ujévi ajándéku

a legjobb órák, szép ékszernek nagy választékban, legszolidabb árban

KURLÁN GYULA

órák- és ékszerésznél

Debrecen, Piac-utca 42. szám, Lamprecht-palota.

Karácsonyi sütemények, krémek, parfaik és fagyaltok.

Urasszonyok figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni arra, hogy

a karácsonyi ünnepekre

diós és mákos patkók, kalácsok, kuglófok, krémek parfaik fagyaltok, sütemények finom készítését elvállalom és pontosan a megrendelt órára hazaszállítom.

Karácsonyfa díszek, cukorkák, ajándékok nagy raktárát rendeztem be.

Szíves megrendelést kér

tisztelettel:

BUDAI KÁROLY cukrászata

Piac-u. 9. sz. Csanak ház.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnél tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg elküldték.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

"ELKÉSETT LEVÉL" jelige alatt levél van a kiadóba.

Ajánlat.

HOMÓKKERTI bor 1 liter 6 68, új 60 fillér. Csokonai-utca 13. 6389

MAGANDETECTIV ajánlkozik a legdiszkrétbb megfigyelésekre és nyomozásokra. Megbízhatóságról kezeskedve. Iskola utca 4. 6383

SZALMA azonnali házhoz szállítással megrendelhető Rakóczy utca 27., esetleg Hatvan-utcai mázsa hivatalnál. 6381

EGY vincellér, 1 majoros, 1 igás kocsis, 1 béres, konvenciósok 1908. jan. 1-től f fogadtatnak. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 6380

HAJVAGO gépeket, borotvákat, valódi angol zsebkéseket a lejutányosabban arusit Stern József és Testvére kefégyár Rt. városi raktára Pinc 22. 6364

BÜTOROZOTT utcai szoba kiadó, esetleg teljes ellátással. Miklós-utca 43. sz. 6335

EGY liter asztali 6 bor 34 kr. Egy liter Ezerjé bor 40 kr. Félégyházy János fűszerüzletében Piac és Miklós utca sarok. 6327

JÓ KENYÉR és kalácslisztek hazája Ajtó-utca 11. sz. Ki gondolná már, hogy Ajtó-utca 11. sz. alatt olyan finom liszteket kapjanak, még pedig gőzmalmi árjegyzék szerint. Igazán hőtíg tanul a jó pap, ki nem próbálja nem is tud semmit. Tisztelettel Hernády Pál. 6316

KIADÓ üzlethelyiség Csapó-utca elején, leforgalmasabb helyen, alkalmas mindenféle üzletagnak, azonnal átvehető, értekezhetni a kiadóhivatalban. 6303

HARISNYAKTÖ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emőliél Debrecen, Tisza palota. 9118

HARISNYA kötések és fejeléseket legjobb pamutból készített Márton Gyula divat üzlete, Piac utca 9. Saját köttetésű harisnyákban nagy raktár. 9118

BÜTOROZOTT szoba kiadó Piac-utca 58. sz. II. emelet, 30. ajtó. 6375

CHINAEZÜST és gipsz dísz tárgyak gyári árrban kaphatók Piac-utca 56. bazár a. 6362

EGY jó munkásu fodrász segéd állandó vagy kiegészítőnek ajánlkozik azonnali belpésre. Cim a kiadóban. 6400

VISONTAI BOR saját termésű kicsinyben és nagyban kapható Grőniél Széchenyi-utca 1. szám. 6395

EGY gépirónó azonnali belpésre ajánlkozik. Cim a kiadóba. 6397

Kereslet.

ÜGYES fűszerkereskedő segéd felvétetik Rankai György üzletébe Booskai-tér 12. 6371

EGY 14-15 éves tisztességű fiú kéményseprő tanulóul felveszek. Pigler Lajos Hajduhadház. 6391

BÜTOROZOTT kicsi de tiszta szobát keresek esetleg ellátással magános nő részére. Megkeresést kér Baloghné H-Nánás. 6393

UTAZÓNÓ keresett női ciak rendelésre felvétetik. Cim a kiadóba. 6384

HÁZMESTERNEK gyermektelen vagy kis családú házaspár felvétetik Kossuth-u. 43. 6398

BOLTI SZOLGAT keresünk Hegedűs és Sándor könyvkereskedése Debrecen, Kossuth-utca 11. szám. 6404

Eladás.

MESTER utca negyedik számú ház eladó, értekezhetni benne lakó tulajdonosával. 6383

VIDÉKEN egy jó forgalmu vegyes kereskedés trafikkal elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 6382

EGY jó karban levő modern író asztal eladó. Cim a kiadóban. 6392

EGY Dán Dogge 6 hónapos, szürke fajkutyagyönyörű példány, eladó. Láng Hatvan-utca 16. szám. 6404

TELJETEN új elegáns szán; előre és hátra tehető bakkkal, eladó. Kossuth-u. 53. sz. 6402

50 HEKTO jó bor hordónként vagy együtt is eladó Veress-u. 5. szám alatt, 6399

EGY csinos lengyel szán eladó Hatvan-utca 10 szám. 6396

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Óriási szőnyegraktár

Függönyök, — ágy- és asztalterítők, linoleum, bőrvásznak, flaneltakarók. — Valódi persaszőnyegekben

!! Óriási választék !!

6 szobás lakás

títkári lak- és irodahelyiségnek keres

1908. május hó 1-ére

a Hazai Általános Biztosító R.-társaság. Lehetőleg Piac-utca földszint.

Együttesen, vagy külön-külön 3 szobás, de mindenesetre egy udvarban.

Írtesítést kérünk lev. lap útján Arany János-u. 2. II. em. Hazai biztosító.

Tisztelt

Hölgyközönség!

Számolva a jelenlegi kedvezőtlen gazdasági viszonyokkal

f. évi dec. 1-én megkezdte

Halmágyi Sámuel

női- és leányfelöltők legnagyobb áruháza Debrecenben

karácsonyi

elárusítását

oly rendkívül

olcsón,

mely egyenes arányban áll a mai pénzviszonyokkal.

Tiszviselők Figyelmébe!

fiz o. magy. I. ált. tisztviselő egylet kolozsvári képviselősege
(Kolozsvár, Ferencz József-u 7. sz. a.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei- és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsönügyekben

díjmentes utalgatással és tanácssal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

Lamprecht-palotában

négy szoba hozzá egy padlás fás pincével

kiadó.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altéstbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött szákrakadás, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepeosételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. „A. MOLL” feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszor.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor 80 fill. Minden darab gyermek-szappan „Moll A.” védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

MOLL A. gyógyszerész

cs. és kir. udvari szállító által. Bécs Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.